II

(Πράξεις εγκριθείσες δυνάμει των συνθηκών ΕΚ/Ευρατόμ των οποίων η δημοσίευση δεν είναι υποχρεωτική)

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 7ης Φεβρουαρίου 2007

σχετικά με το καθεστώς ενισχύσεων που η Ιταλία προτίθεται να θέσει σε εφαρμογή με τον νόμο της Περιφέρειας της Σικελίας αριθ. 21/2003 άρθρα 14, 15 και 16, C 31/2005 (πρώην N 329/2004)

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2007) 285]

(Το κείμενο στην ιταλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2007/498/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τα εν λόγω άρθρα [1], και αφού έλαβε υπόψη της τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Με επιστολή της 28ης Ιουλίου 2004, οι ιταλικές αρχές κοινοποίησαν τα άρθρα 14, 15 και 16 του περιφερειακού νόμου αριθ. 21, της 29ης Δεκεμβρίου 2003 (εφεξής «περιφερειακός νόμος αριθ. 21/2003»). Με επιστολή της 22ας Σεπτεμβρίου 2004, η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες. Με επιστολή της 24ης Ιανουαρίου 2005 οι ιταλικές αρχές ζήτησαν παράταση που τους χορηγήθηκε από την Επιτροπή με επιστολή της 25ης Ιανουαρίου 2005.

(2) Με επιστολή της 26ης Ιανουαρίου 2005, οι ιταλικές αρχές ανακοίνωσαν ότι το καθεστώς ενισχύσεων που προβλέπεται στα άρθρα 14 και 15 ετίθετο σε εφαρμογή δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 69/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («de minimis») [2] εν αναμονή της έγκρισής του από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

(3) Με επιστολή της 29ης Μαρτίου 2005, η Επιτροπή ζήτησε από τις ιταλικές αρχές συμπληρωματικές πληροφορίες. Στη συνέχεια, μετά από υπόμνηση που διαβιβάσθηκε στις ιταλικές αρχές στις 27 Απριλίου 2005, αυτές χορήγησαν τις ζητηθείσες πληροφορίες με επιστολές της 18ης Μαΐου 2006 και της 2ας Ιουνίου 2006.

(4) Με επιστολή της 10ης Ιουνίου 2005, ζητήθηκαν συμπληρωματικές πληροφορίες. Οι ιταλικές αρχές απάντησαν με επιστολές της 12ης Ιουλίου 2005 και της 14ης Ιουλίου 2005.

(5) Με επιστολή της 6ης Σεπτεμβρίου 2005, η Επιτροπή πληροφόρησε την Ιταλία σχετικά με την απόφασή της να κινήσει όσον αφορά το εν λόγω μέτρο τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ και στο άρθρο 62 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

(6) Η απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* [3]. Η Επιτροπή κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την εν λόγω ενίσχυση.

[1] ΕΕ C 263 της 22.10.2005, σ. 30.

[2] ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 30.

[3] Βλέπε υποσημείωση 1.

(7) Η Επιτροπή δεν έλαβε παρατηρήσεις από μέρους των ενδιαφερομένων.

(8) Με επιστολή της 10ης Νοεμβρίου 2005, οι ιταλικές αρχές ζήτησαν από την Επιτροπή να αναστείλει τη διαδικασία, εν αναμονή της απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην υπόθεση C-475/2003, που αφορά το συμβιβάσιμο του ιταλικού περιφερειακού φόρου επί των παραγωγικών δραστηριοτήτων (IRAP) με το άρθρο 33 παράγραφος 1 της έκτης οδηγίας 77/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1977, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών — Κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας: ομοιόμορφη φορολογική βάση ([4]). Η Επιτροπή έκανε δεκτή την αίτηση με επιστολή της 18ης Οκτωβρίου 2005. Ακολούθως, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο απεφάνθη περί του συμβιβάσιμου του IRAP με το άρθρο 33 παράγραφος 1 της οδηγίας 77/388/ΕΚ ([5]).

(9) Με επιστολή της 10ης Μαΐου 2006 (A/33600), οι ιταλικές αρχές πληροφόρησαν την Επιτροπή σχετικά με τροπολογία των μέτρων που προβλέπονται στα άρθρα 14 και 15. Ως αποτέλεσμα αυτης της τροπολογίας τα μέτρα θα εφαρμόζονταν δυνάμει του κανονισμού «de minimis» ακόμα και «σε περίπτωση αρνητικής απόφασης της Επιτροπής».

II. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

α) Νομική βάση του μέτρου

(10) Άρθρα 14, 15 και 16 του περιφερειακού νόμου αριθ. 21/03.

β) Στόχος του μέτρου

(11) Σύμφωνα με τις ιταλικές αρχές, το μέτρο έχει ως στόχο να χορηγήσει κίνητρα στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων και να μειώσει την υπάρχουσα διαφορά μεταξύ των επιχειρήσεων που λειτουργούν στη Σικελία και των επιχειρήσεων που λειτουργούν σε άλλες ιταλικές περιφέρειες.

(12) Επιπλέον, το εν λόγω μέτρο έχει ως στόχο να ευνοήσει την ολοκλήρωση της οικονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις οικονομίες των χωρών που συνυπέγραψαν την τελική δήλωση της ευρωμεσογειακής υπουργικής διάσκεψης της Βαρκελώνης, της 27ης και 28ης Νοεμβρίου 1995 (διάσκεψη της Βαρκελώνης).

(13) Το μέτρο αποτελείται από δύο καθεστώτα: Τα άρθρα 14 και 15 του περιφερειακού νόμου αριθ. 21/03 ορίζουν τη χορήγηση απαλλαγής από τον IRAP (περιφερειακό φόρο επί των παραγωγικών δραστηριοτήτων) σε ορισμένες επιχειρήσεις, το δε άρθρο 16 προβλέπει τη σύσταση του (Centro euromediterraneo di servizi finanziari ed assicurativi) Ευρωμεσογειακού Κέντρου χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και ασφαλίσεων.

(14) Το άρθρο 14 και το άρθρο 15 προβλέπουν απαλλαγή από τον IRAP πενταετούς διαρκείας για ορισμένες νέες επιχειρήσεις που αρχίζουν να λειτουργούν το 2004, καθώς και για συγκεκριμένες ήδη υπάρχουσες επιχειρήσεις.

(15) Ακριβέστερα, το άρθρο 14 προβλέπει την απαλλαγή από τον IRAP για πέντε συνεχείς φορολογικές περιόδους (που ακολουθούν την περίοδο έναρξης της δραστηριότητας):

α) για τις τουριστικές και ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, τις βιοτεχνικές επιχειρήσεις, τις επιχειρήσεις του τομέα των πολιτιστικών αγαθών, τις επιχειρήσεις γεωργικών προϊόντων και προϊόντων διατροφής, τις επιχειρήσεις του τομέα της τεχνολογίας της πληροφορίας που αρχίζουν τη δραστηριότητά τους το 2004·

β) για όλες τις βιομηχανικές επιχειρήσεις που αρχίζουν τη δραστηριότητά τους το 2004 και των οποίων ο κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. ευρώ.

(16) Ακριβέστερα, το άρθρο 15 προβλέπει την απαλλαγή από τον IRAP για τα πέντε χρόνια λειτουργίας που ακολουθούν το οικονομικό έτος 2004, όλων των επιχειρήσεων που ήδη λειτουργούν και για το τμήμα της φορολογήσιμης βάσης που υπερβαίνει τον μέσο όρο εκείνης που είχε δηλωθεί κατά την τριετία 2001-2003, με εξαίρεση τις χημικές και πετροχημικές βιομηχανίες.

(17) Μόνο οι επιχειρήσεις που έχουν, συσσωρευτικά, τη νομική, διοικητική και επιχειρησιακή έδρα στη Σικελία μπορούν να τύχουν του καθεστώτος ενισχύσεων.

(18) Με το άρθρο 16 ιδρύεται το Ευρωμεσογειακό Κέντρο χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και ασφαλίσεων, όπου λειτουργούν μέλη ή θυγατρικές χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, κτηματομεσιτικές επιχειρήσεις, εταιρείες καταπιστευμάτων, ασφαλιστικές εταιρείες, χρηματοοικονομικές εταιρείες που συγκεντρώνουν κεφάλαια στις διεθνείς αγορές προς χρήση μόνο εκτός της ιταλικής επικράτειας από μη εδρεύοντες. Στο ίδιο κέντρο λειτουργούν επίσης επιχειρήσεις διαμεσολάβησης και συνδρομής σε θέματα διεθνούς εμπορίου. Το Κέντρο εποπτεύεται από ένα συμβούλιο, που εκχωρεί ή αποσύρει από τις επιχειρήσεις την άδεια λειτουργίας στο πλαίσιό του.

(19) Τα οφέλη που χορηγούνται στις επιχειρήσεις είναι:

α) μείωση κατά 50 % του συντελεστή IRAP για τα έσοδα που παράγονται στο Κέντρο,

β) απαλλαγή από τους φόρους για τις περιφερειακές δανειοδοτήσεις,

γ) σταθερή έκπτωση των φόρων μητρώου, υποθηκών και κτηματολογίου,

([4]) ΕΕ L 145 της 13.6.1977, σ. 1.

([5]) Απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 3ης Οκτωβρίου 2006 στην υπόθεση C-475/2003, Banca popolare di Cremona Soc.coop.arl κατά Agenzia Entrate Ufficio Cremona, Συλλογή 2006, σ. I-09373.

δ) απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος των νομικών προσώπων που οφείλεται για τα εισοδήματα που παράγονται στη Σικελία ([6]) σχετικά με τις δραστηριότητες που έλαβαν χώρα στο πλαίσιο του Κέντρου.

(20) Τα φορολογικά οφέλη που προβλέπονται από το καθεστώς χορηγούνται αποκλειστικά σε συνάρτηση με πράξεις που πραγματοποιούνται με τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει τη δήλωση της Βαρκελώνης, της 27ης και 28ης Νοεμβρίου 1995 ([7]).

(21) Η ακριβής έδρα του Κέντρου στη Σικελία και τα κριτήρια για την εκχώρηση της άδειας λειτουργίας στα πλαίσια του ιδίου του Κέντρου θα καθοριστούν στις εκτελεστικές διατάξεις.

(22) Η έγκριση των εν λόγω μέτρων είναι δυνατή δυνάμει της άσκησης από μέρους της Περιφέρειας της Σικελίας της φορολογικής αυτονομίας που προβλέπεται από τα άρθρα 36 και 38 του περιφερειακού σικελικού καταστατικού. Το καταστατικό έχει θέση συνταγματικού κανόνα.

γ) **Προβλεπόμενο κονδύλιο για το μέτρο**

(23) Οι ιταλικές αρχές εκτιμούν ότι, όταν θα έχουν εισαχθεί οι προαναφερθείσες ρήτρες, τα άρθρα 14 και 15 θα έχουν επίπτωση στον προϋπολογισμό ύψους, μεταξύ 2004 και 2009, περίπου 170 εκατ. ευρώ (120 και 48 εκατ. ευρώ, αντιστοίχως). Οι ιταλικές αρχές δεν παρέχουν καμία εκτίμηση σε ό,τι αφορά την επίπτωση του άρθρου 16 στον προϋπολογισμό.

δ) **Διάρκεια του μέτρου**

(24) Ο περιφερειακός νόμος αριθ. 21/2003 τέθηκε σε ισχύ στις 30 Δεκεμβρίου 2003, αλλά η εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 14, 15 και 16 υπόκειται ρητώς στην άδεια από μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

(25) Με επιστολή της 26ης Ιανουαρίου 2005, οι ιταλικές αρχές ανακοίνωσαν ότι οι ενισχύσεις που προβλέπονται από τα άρθρα 14 και 15 χορηγήθηκαν, δυνάμει του κανονισμού «de minimis», εν αναμονή της άδειας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ακολούθως, με επιστολή της 10ης Μαΐου 2006, οι ιταλικές αρχές ανακοίνωσαν ότι οι ενισχύσεις που προβλέπονται από τα άρθρα 14 και 15 θα χορηγούνταν δυνάμει του κανονισμού «de minimis»ακόμη και *«περίπτωση αρνητικής απόφασης από την Επιτροπή»*.

([6]) Πιο συγκεκριμένα, η Σικελία θα επωμιζόταν, σύμφωνα με το άρθρο 8 εδάφιο 2 του νόμου αριθ. 212, της 27ης Ιουλίου 2000 «Διατάξεις σε θέματα καταστατικού των δικαιωμάτων του φορολογούμενου GU αριθ. 177, της 31ης Ιουλίου 2000», τον φόρο εισοδήματος των νομικών προσώπων που οφείλεται σε δικαιούχους που έχουν τη φορολογική τους έδρα εκτός Σικελίας. Τα φορολογικά έσοδα των νομικών προσώπων που καταβλήθηκαν από τις σικελικές επιχειρήσεις αποδίδονται στην Περιφέρεια της Σικελίας.

([7]) Οι εν λόγω «τρίτες χώρες» είναι η Αλγερία, η Κύπρος, η Αίγυπτος, το Ισραήλ, η Ιορδανία, ο Λίβανος, η Μάλτα, το Μαρόκο, η Συρία, η Τυνησία, η Τουρκία και η Αυτόνομη Παλαιστινιακή Αρχή.

(26) Το μέτρο που προβλέπεται στο άρθρο 14 εφαρμόζεται από το 2005. Οι ιταλικές αρχές δεσμεύτηκαν να το εφαρμόσουν για πέντε φορολογικές περιόδους.

(27) Το μέτρο του άρθρου 15 εφαρμόζεται για πέντε φορολογικές περιόδους από το 2004 έως το 2009.

(28) Το μέτρο του άρθρου 16 εφαρμόζεται από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ του μέτρου μέχρι τη φορολογική περίοδο που ακολουθεί την πραγματική σύσταση της ζώνης ελευθέρων συναλλαγών που προβλέπεται στη δήλωση της Βαρκελώνης (2010).

III. **ΛΟΓΟΙ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ**

α) **Άρθρο 14 και άρθρο 15: Απαλλαγές IRAP**

(29) Στην επιστολή της 6ης Σεπτεμβρίου 2005 η Επιτροπή υποστήριξε ότι το κοινοποιηθέν καθεστώς ενισχύσεων συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ εφόσον: συνεπάγεται τη χρήση κρατικών πόρων, είναι επιλεκτικό αφού προορίζεται για συγκεκριμένους τομείς ή/και συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων και παρέχει χρηματοοικονομικά οφέλη σε συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων λόγω της μείωσης του φορολογικού βάρους, καθώς και λόγω του ότι θα μπορούσε να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό και να επηρεάσει τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές.

(30) Μεταξύ των λόγων για την κίνηση της διαδικασίας συγκαταλέγονταν και οι αμφιβολίες που εξέφρασε η Επιτροπή σχετικά με το συμβιβάσιμο με την κοινή αγορά των ενισχύσεων που προβλέπονται από τα άρθρα 14, 15 και 16 του περιφερειακού νόμου αριθ. 21/2003.

(31) Καταρχάς, η Επιτροπή αμφέβαλε για το κατά πόσο το μέτρο πληρούσε τους όρους που προβλέπονται στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα (εφεξής: οι κατευθυντήριες γραμμές) ([8]). Πράγματι το μέτρο, σύμφωνα με την κοινοποίηση, θα χορηγούσε λειτουργικές ενισχύσεις στις σικελικές επιχειρήσεις που πληρούν τα κριτήρια που αναφέρονται στα προηγούμενα σημεία 14 και 17 και σε επιχειρήσεις που λειτουργούν στο πλαίσιο του Ευρωμεσογειακού Κέντρου χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και ασφαλίσεων.

([8]) ΕΕ C 74 της 10.3.1998, σ. 9.

(32) Σύμφωνα με το σημείο 4.15 των κατευθυντηρίων γραμμών, οι λειτουργικές ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται υπό τον όρο ότι δικαιολογούνται λόγω της συμβολής τους στην περιφερειακή ανάπτυξη και τον χαρακτήρα τους ενώ το ύψος τους πρέπει να είναι ανάλογο προς τα προβλήματα που πρόκειται να επιλύσουν. Γι' αυτό τον σκοπό, η Επιτροπή αμφέβαλε για το κατά πόσο οι ιταλικές αρχές είχαν κατορθώσει να δικαιολογήσουν τη χορήγηση λειτουργικής ενίσχυσης, αποδεικνύοντας την ύπαρξη πιθανών μειονεκτημάτων και υπολογίζοντας τη σημασία τους και ότι η χορήγηση θα ήταν δικαιολογημένη σε συνάρτηση με τη συμβολή της στην περιφερειακή ανάπτυξη.

(33) Η Επιτροπή αμφέβαλε για το κατά πόσο οι λειτουργικές ενισχύσεις που προβλέπονται από τα άρθρα 14 και 15 του περιφερειακού νόμου αριθ. 21/2003 μπορούσαν να είναι συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά, να συμβάλουν στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων και να μειώσουν την υπάρχουσα διαφορά μεταξύ των επιχειρήσεων που λειτουργούν στη Σικελία και εκείνων που λειτουργούν σε άλλες ιταλικές περιοχές. Γι' αυτό τον σκοπό, η Επιτροπή παρατήρησε ότι η σύνδεση μεταξύ της μείωσης του IRAP για τους δικαιούχους (για παράδειγμα το άρθρο 15) και της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων στη Σικελία δεν είναι σαφής και ότι οι ιταλικές αρχές δεν έδωσαν καμία εξήγηση σ' αυτό το πλαίσιο. Η θεωρητική υπόθεση ότι η μείωση του IRAP μπορεί να αυξήσει τον αριθμό νέων επιχειρήσεων δεν επαρκεί αφεαυτής για να θεωρηθεί η ενίσχυση συμβιβάσιμη.

(34) Οι ιταλικές αρχές στην κοινοποίηση υποστήριξαν ότι το ανώτατο όριο των 10 εκατ. ευρώ είναι αρκετά χαμηλό για να εξασφαλίσει ότι το άρθρο 14 εφαρμόζεται εκ των πραγμάτων μόνο στις ΜΜΕ. Η Επιτροπή απάντησε ότι το άρθρο 14 περιορίζεται μόνο κατ' επίφαση στις ΜΜΕ, αφού σ' αυτό δεν λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των εργαζομένων ούτε, κυρίως, το γεγονός ότι η δικαιούχος επιχείρηση δεν είναι επιχείρηση «συνδεδεμένη» ή «συνεργαζόμενη» κατά την έννοια των κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με τις ΜΜΕ ([9]). Εξάλλου, ακόμα και αν οι ιταλικές αρχές μπορούσαν να αποδείξουν ότι μόνο οι ΜΜΕ, κατά την έννοια των κατευθυντηρίων γραμμών, απολαύουν του μέτρου, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το εν λόγω μέτρο συνιστά οπωσδήποτε ενίσχυση στη χρηματοδότηση.

(35) Εξάλλου, οι ιταλικές αρχές υποστήριξαν ότι η υπερίσχυση των πολύ μικρών επιχειρήσεων συνεπάγεται υψηλότερες δαπάνες χρηματοδότησης και μεγαλύτερη χρήση εργατικού δυναμικού. Το κόστος της εργασίας και του δανεισμού συνιστούν μεγάλο μέρος της φορολογικής βάσης του IRAP, εις βάρος συνεπώς των επιχειρήσεων της Σικελίας. Η Επιτροπή παρατήρησε ότι ακόμη και αν το πρόβλημα της σικελικής οικονομίας αποτελείτο από την υπερίσχυση πολύ μικρών επιχειρήσεων και από τις συνέπειες που προκύπτουν, μια γενικευμένη μείωση του IRAP για τις επιχειρήσεις οποιουδήποτε μεγέθους δεν θα επέλυε το πρόβλημα εφόσον δεν θα αφορούσε ειδικά τις πολύ μικρές επιχειρήσεις. Η ενίσχυση δεν φαίνεται να έχει ως στόχο την επίλυση των προβλημάτων που συνδέονται με το νησιωτικό χαρακτήρα της Σικελίας, αφού δεν παρουσιάζει καμία σχέση με τις συμπληρωματικές δαπάνες που συνδέονται με αυτόν, όπως οι δαπάνες μεταφορών. Για παράδειγμα, στην Επιτροπή δεν είναι προφανές κατά πόσο οι σικελικές επιχειρήσεις που λειτουργούν στον τουριστικό/ξενοδοχειακό τομέα και στον τομέα των πολιτιστικών αγαθών μειονεκτούν λόγω της έδρας τους στη Σικελία (άρθρο 14).

(36) Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα έγγραφα που υποβλήθηκαν από τις ιταλικές αρχές δεν περιέχουν πληροφορίες ικανές να διασφαλίσουν ότι η ενίσχυση θα είναι διαχρονικά φθίνουσα. Στο παράδειγμα που δόθηκε, φαίνεται ότι οι ιταλικές αρχές προτίθενται να μειώσουν την αναλογία της απαλλαγής από τον IRAP, μα τούτο δεν εγγυάται αφεαυτού ότι το ποσό της ενίσχυσης θα είναι φθίνον.

(37) Άλλωστε, η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι από τη στιγμή που το άρθρο 15 προβλέπει τη χορήγηση ενισχύσεων στις επιχειρήσεις οποιουδήποτε μεγέθους, η χρήση των στοιχείων που αφορούν μόνο τις επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών κάτω των 10 εκατ. ευρώ και κάτω των δέκα εργαζομένων που λειτουργούν του βιομηχανικού τομέα, τον τομέα της τεχνολογίας της πληροφορικής και του τουριστικού/ξενοδοχειακού τομέα μπορεί να αποδείξει την αναλογικότητα του εν λόγω μέτρου.

(38) Η Επιτροπή υποστήριξε ότι το μέτρο φαίνεται να είναι κατ' ουσίαν επιλεκτικό αφού τα φορολογικά πλεονεκτήματα που προβλέπονται στα άρθρα 14 και 15 αποκλείουν από τους πιθανούς δικαιούχους διάφορες κατηγορίες επιχειρήσεων, (βλέπε σημείο 56), ευνοώντας ιδίως τον τουριστικό και ξενοδοχειακό τομέα, τον τομέα των πολιτιστικών αγαθών, τον τομέα των γεωργικών προϊόντων διατροφής και των προϊόντων διατροφής, τον τομέα της τεχνολογίας της πληροφορίας. Δεύτερον, το μέτρο δείχνει να ευνοεί τις βιομηχανικές επιχειρήσεις, υφιστάμενες ή νέες, με κύκλο εργασιών κάτω των 10 εκατ. ευρώ, εξαιρουμένων εκείνων του χημικού και πετροχημικού τομέα.

(39) Οι ιταλικές αρχές υποστήριξαν ότι οι επιχειρήσεις του χημικού και πετροχημικού τομέα αποκλείστηκαν από τα οφέλη του άρθρου 15 διότι υφίστανται τις υψηλές δαπάνες μεταφορών που οφείλονται στον νησιωτικό χαρακτήρα της περιφέρειας και διότι ότι ο αριθμός των επιχειρήσεων σ' αυτόν τον τομέα είναι πολύ περιορισμένος. Ωστόσο, στην Επιτροπή δεν φαίνεται ότι οι επιχειρήσεις όλων των τομέων που είναι επιλέξιμοι να τύχουν του μέτρου αντιμετωπίζουν υψηλές δαπάνες μεταφορών. Εξάλλου, ο αριθμός των δικαιούχων δεν παίζει ρόλο στον χαρακτηρισμό του μέτρου ως ενίσχυσης.

(40) Τέλος, η Επιτροπή θεωρεί ότι το μέτρο κάνει διάκριση μεταξύ «σικελικών» και «μη σικελικών» επιχειρήσεων, αφού εμποδίζει τις επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους σε άλλο κράτος μέλος να τύχουν της ενίσχυσης. Η Επιτροπή θεωρεί ότι κανένας αντικειμενικός λόγος δεν μπορεί να δικαιολογήσει αυτή την επιλογή των ιταλικών αρχών και ότι, κατά συνέπεια αυτή, η διάταξη του καθεστώτος ενισχύσεων αντίκειται προς το άρθρο 43 της συνθήκης. Και γι' αυτόν τον λόγο επίσης η Επιτροπή θεώρησε ότι το μέτρο δεν μπορεί να

([9]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της Επιτροπής (ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 33). Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1976/2006 (ΕΕ L 368 της 23.12.2006, σ. 85). Βλέπε ιδίως το παράρτημα στη σύσταση της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

θεωρηθεί συμβιβάσιμο με την κοινή αγορά ([10]). Η Επιτροπή παρατήρησε εξάλλου ότι το μέτρο χορηγεί επιλεκτικά πλεονέκτημα στις σικελικές επιχειρήσεις, στο μέτρο που μόνο οι επιχειρήσεις που υπόκεινται σε φόρο και οι οποίες έχουν σωρευτικά την επίσημη, διοικητική και λειτουργική τους έδρα στη Σικελία είναι επιλέξιμες για το πλεονέκτημα του καθεστώτος. Δεν φαίνεται να ισχύει αυτό για όλες τις επιχειρήσεις που ασκούν παραγωγική ή εμπορική δραστηριότητα στη Σικελία, και οι οποίες υπόκεινται στον IRAP για τη δραστηριότητα αυτή. Οι ιταλικές αρχές δεν παρέσχον κανένα επιχείρημα επ' αυτού στην αλληλογραφία τους με την Επιτροπή.

β) **Άρθρο 16**

(41) Καταρχάς, η Επιτροπή υποστήριξε ότι οι ιταλικές αρχές στις δηλώσεις τους δεν διευκρίνισαν για ποιους λόγους θεωρούν ότι η ενίσχυση για τη σύσταση του Ευρωμεσογειακού Κέντρου χρηματοπιστωτκών υπηρεσιών και ασφαλίσεων μπορεί να είναι επιλέξιμη για την παρέκκλιση του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης.

(42) Στην αλληλογραφία τους, οι ιταλικές αρχές δηλώνουν ότι το εν λόγω μέτρο συνιστά λειτουργική ενίσχυση. Η Επιτροπή παρατήρησε ότι η στρέβλωση του ανταγωνισμού που προκύπτει από μια ενίσχυση στο χρηματοοικονομικό τομέα μπορεί να είναι πολύ μεγάλη και ότι οι χρηματοοικονομικές δραστηριότητες δεν συνεισφέρουν σημαντικά στην επίλυση των μειονεκτημάτων των περιοχών που είναι επιλέξιμες για την παρέκκλιση του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α), όπως έχει δηλωθεί στην ανακοίνωσή της σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στα μέτρα που σχετίζονται με την άμεση φορολογία των επιχειρήσεων ([11]) και σε διάφορες αποφάσεις που εκδόθηκαν στη συνέχεια. Η Επιτροπή επεσήμανε ότι η προαναφερθείσα ανακοίνωση της Επιτροπής προβλέπει σαφώς ότι οι κρατικές ενισχύσεις που προορίζονται να προωθήσουν την ανάπτυξη συγκεκριμένων περιοχών για να θεωρηθούν από την Επιτροπή συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά, πρέπει να είναι «ανάλογες προς τον επιδιωκόμενο στόχο και να συμβάλλουν στην επίτευξή του». Βάσει αυτού του κριτηρίου είναι απίθανο δραστηριότητες «offshore» και δραστηριότητες κενές αποτελεσμάτων ή με περιορισμένα αποτελέσματα επί της τοπικής οικονομίας να εγκριθούν ως συμβιβάσιμες κρατικές ενισχύσεις. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες για το κατά πόσο υφίσταται αναλογικότητα μεταξύ του επιπέδου της ενίσχυσης και του μειονεκτήματος που σκοπεύει να αντισταθμίσει.

(43) Τέλος, η Επιτροπή εξέφρασε την αμφιβολία ότι το μέτρο του άρθρου 16 μπορεί να θεωρηθεί ως σχέδιο κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης.

(44) Όντως, η βασική δικαιολογία που προβάλλουν οι ιταλικές αρχές προς στήριξη αυτης της ενίσχυσης ήταν το γεγονός ότι το μέτρο θεωρείται ως σχέδιο κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ αφού το άρθρο 16 αντιγράφει ένα ανάλογο κανόνα του νόμου αριθ. 19, της 9ης Ιανουαρίου 1991, «περί κανόνων για την ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων και της διεθνούς συνεργασίας στην περιφέρεια Friuli-Venezia Giulia, στην επαρχία Belluno και στις όμορες περιοχές» με τον οποίο ιδρύθηκε το Κέντρο χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και ασφαλίσεων της Τεργέστης το οποίο η Επιτροπή θεώρησε ασυμβίβαστο το 2003, αφού το είχε ήδη εγκρίνει, με απόφαση του 1995, βάσει της παρέκκλισης του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης ΕΚ ([12]). Η Επιτροπή παρατήρησε σχετικά ότι στην πρώτη απόφασή της η ενίσχυση για τη σύσταση του χρηματοπιστωτικού Κέντρου της Τεργέστης είχε θεωρηθεί συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά βάσει της παρέκκλισης του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) σημερινού άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) και όχι βάσει της παρέκκλισης του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο β) ([13]).

(45) Οι ιταλικές αρχές δήλωσαν ότι οι λόγοι για την αντιστροφή της προηγούμενης απόφασης συμβιβασιμότητας της Επιτροπής βασίζονται στο γεγονός ότι η Σικελία είναι περιφέρεια επιλέξιμη για κρατικές ενισχύσεις σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης και λόγω του γεγονότος ότι, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η αγορά των ευρωπαϊκών κεφαλαίων δεν είναι ολοκληρωμένη με την αφρικανική αγορά κεφαλαίων και συνεπώς παραμένει σημαντικός ευρωπαϊκός στόχος το να ευνοηθεί αυτή η ολοκλήρωση σύμφωνα με τη δήλωση της Βαρκελώνης.

(46) Η Επιτροπή παρατήρησε ότι κάθε ανάλυση πρέπει να διενεργείται κατά περίπτωση λαμβανομένων υπόψη των διαφόρων ιδιαιτεροτήτων των φαινομενικά ίδιων καθεστώτων που μπορούν ωστόσο να είναι πολύ σημαντικές, καθώς και του οικονομικού πλαισίου. Γι' αυτό τον σκοπό, η Επιτροπή υπογράμμισε, π.χ., ότι η συνολική ενίσχυση για τη σύσταση του χρηματοπιστωτικού κέντρου στην Τεργέστη (καθ' όλη τη διάρκεια των πέντε ετών του καθεστώτος) υπέκειτο σε ένα ανώτατο όριο και ότι το ύψος των δανείων των επενδύσεων στις επιχειρήσεις του Κέντρου ήταν περιορισμένο.

(47) Επιπλέον, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι οι παρατηρήσεις που έγιναν το 2003 στην περίπτωση της Τεργέστης ισχύουν και για την παρούσα περίπτωση για τους εξής λόγους:

α) Ένα από τα κύρια επιχειρήματα προς αιτιολόγηση της αντιστροφής της απόφασης στην περίπτωση της Τεργέστης ήταν το γεγονός ότι αυτή η μορφή του μέτρου συνιστά λειτουργική ενίσχυση που η Επιτροπή εγκρίνει μόνο κατ' εξαίρεση, σε τομείς δραστηριότητας που χρήζουν ειδικής μεταχείρισης. Αυτό δεν ισχύει στην περίπτωση του χρηματοοικονομικού τομέα, η δε Επιτροπή εξέφρασε την άποψη ότι στο σημερινό πλαίσιο οι ενισχύσεις σε φορείς που συμμετέχουν σε χρηματοοικονομικές αγορές μπορούν να προκαλέσουν ιδιαίτερα σημαντικές στρεβλώσεις σ' αυτόν τον τομέα·

([10]) Βλέπε υπόθεση C-156/98 Γερμανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000 σ. I-6857, σημεία 76-87.

([11]) ΕΕ C 384 της 10.12.1998, σ. 3. Βλέπε σημείο 33.

([12]) Ακριβέστερα, το Κέντρο συστάθηκε με το άρθρο 3 του νόμου αριθ. 19 της 19ης Ιανουαρίου 1991. Οι σχετικές αποφάσεις της Επιτροπής είναι η απόφαση 95/452/ΕΚ της 12ης Απριλίου 1995 (ΕΕ L 264 της 7.11.1995, σ. 30) και η απόφαση 2003/230/ΕΚ της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με το υφιστάμενο καθεστώς ενισχύσεων που επετράπη να εφαρμοστεί στην Ιταλία υπέρ του κέντρου χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και ασφαλίσεων της Τεργέστης (ΕΕ L 91 της 8.4.2003, σ. 47).

([13]) Βλέπε υποσημείωση 12.

β) ένα άλλο επιχείρημα που δικαιολόγησε την αντιστροφή της απόφασης στην περίπτωση της Τεργέστης ήταν το γεγονός ότι στην αξιολόγησή της υπό το πρίσμα των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, η Επιτροπή μπορεί να λάβει υπόψη της, μεταξύ άλλων, τις επιπτώσεις στον ανταγωνισμό που επισημαίνονται στις εισηγήσεις για τη σύνταξη του κώδικα δεοντολογίας για τη φορολογία των επιχειρήσεων ([14]). Από αυτές τις εισηγήσεις προέκυψε ότι τα φορολογικά κίνητρα για δραστηριότητες που διεξάγονται σε διεθνές επίπεδο, όπως οι χρηματοοικονομικές, οι ασφαλιστικές, οι υπηρεσίες στο πλαίσιο του ιδίου ομίλου κ.λπ., μπορούν να έχουν επιπτώσεις σε άλλα κράτη μέλη, ιδίως εφόσον δημιουργούν ευκαιρίες για φοροδιαφυγή. Το καθεστώς σχετικά με την Τεργέστη, που θεωρήθηκε ζημιογόνο βάσει των κριτηρίων που περιέχονται στον κώδικα, μπορούσε να παράσχει αυτή τη δυνατότητα. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι οι ιταλικές αρχές, στις παρατηρήσεις που διαβίβασαν εκείνη την περίοδο σχετικά με κατάλληλα μέτρα για το καθεστώς της Τεργέστης ανέφεραν τη συνεδρίαση της 19ης Μαρτίου 2002 της ομάδας «Κώδικας δεοντολογίας», κατά την οποία η Ιταλία είχε δηλώσει ότι το Κέντρο θα διαλυόταν εντός χρονικής περιόδου συμβιβάσιμης με το πρόγραμμα εργασίας για τον κώδικα δεοντολογίας.

(48) Τέλος, η Επιτροπή, αφού επεσήμανε ότι δύο από τις χώρες που συνυπέγραψαν τη δήλωση της Βαρκελώνης, η Κύπρος και η Μάλτα, ήταν ήδη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης τη στιγμή της κοινοποίησης του παρόντος μέτρου, θεώρησε ότι η κατάσταση των χωρών οι οποίες θα επένδυαν στις επιχειρήσεις που λειτουργούν στο Κέντρο απόκλινε από πολλές απόψεις από την κατάσταση στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης το 1995. Συγκεκριμένα, τα ειδικά προβλήματα της μετάβασης σε πολλές από τις χώρες που συνυπέγραψαν τη δήλωση της Βαρκελώνης δεν υπήρξαν ποτέ ή είχαν υπάρξει κατά το παρελθόν (π.χ., στην Τουρκία και το Ισραήλ που είναι σαφώς οικονομίες ελεύθερης αγοράς), η δε περίοδος μετάβασης είχε λήξει (π.χ. στην Αλγερία).

(49) Συνεπώς, η Επιτροπή αμφιβάλλει κατά πόσο το άρθρο 16 μπορεί να τύχει την παρέκκλισης του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης ΕΚ.

(50) Ακολούθως η Επιτροπή εξήγησε ότι θεωρούσε απαραίτητη μια πιο ενδελεχή ανάλυση του θέματος η οποία θα περιελάμβανε παρατηρήσεις που ενδεχομένως είχαν υποβάλει τρίτοι ενδιαφερόμενοι. Η Επιτροπή μόνο αφού θα είχε εξετάσει τις παρατηρήσεις των τρίτων ενδιαφερόμενων θα μπορούσε να αποφασίσει εάν το μέτρο που πρότειναν οι ιταλικές αρχές επηρεάζει τις συνθήκες συναλλαγών κατά τρόπο αντίθετο προς το κοινό συμφέρον.

([14]) Οι υπουργοί οικονομικών της ΕΕ σύστησαν την ομάδα «Κώδικας δεοντολογίας» (για τη φορολογία των επιχειρήσεων) σε συνεδρίαση του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 1998, υπό την προεδρία του βρετανού υπουργού Paymaster General Dawn Primarolo· η ομάδα είναι επιφορτισμένη με την αξιολόγηση των φορολογικών μέτρων που μπορούν να εμπέσουν στο πεδίο εφαρμογής του προαναφερθέντα κώδικα. Σε έκθεση του Νοεμβρίου 1999 η ομάδα εντόπισε έξι ζημιογόνα φορολογικά μέτρα μεταξύ των οποίων και το μέτρο που σύστηνε το χρηματοπιστωτικό κέντρο της Τεργέστης.

IV. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

(51) Στην Επιτροπή δεν διαβιβάσθηκαν παρατηρήσεις από μέρους των ιταλικών αρχών ή από τρίτους ενδιαφερόμενους προς διασαφήνιση των αμφιβολιών που διατυπώθηκαν στην κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας.

V. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

V.1. Νομιμότητα

(52) Οι ιταλικές αρχές, κοινοποιώντας τα καθεστώτα ενισχύσεων με ρήτρα αναστολής ή, στην περίπτωση των άρθρων 14 και 15 προβαίνοντας σε εφαρμογή δυνάμει του κανονισμού «de minimis» εν αναμονή της έγκρισης από μέρους της Επιτροπής, πληρούν τις διαδικαστικές προϋποθέσεις του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ.

V.2. Χαρακτήρας κρατικής ενίσχυσης του καθεστώτος

(53) Η Επιτροπή θεωρεί ότι το εν λόγω μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, για τους ακόλουθους λόγους:

Παρουσία κρατικών πόρων:

(54) Το μέτρο συνεπάγεται τη χρήση κρατικών πόρων υπό μορφή απώλειας φορολογικών εσόδων από μέρους της Περιφέρειας της Σικελίας ίσης με το ποσό της μείωσης των φόρων που οφείλουν οι δικαιούχοι.

Οικονομικό πλεονέκτημα:

(55) Το μέτρο χορηγεί στον δικαιούχο οικονομικό πλεονέκτημα που προκύπτει από τη μείωση του πραγματικού φορολογικού βάρους, η οποία μεταφράζεται σε οικονομικό πλεονέκτημα λόγω του χαμηλότερου οφειλόμενου φόρου, πλεονέκτημα που οι επιχειρήσεις απολαύουν άμεσα κατά τα έτη κατά τα οποία εφαρμόζεται η μείωση.

Παρουσία επιλεξιμότητας δεδομένου ότι το μέτρο ευνοεί «ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένους κλάδους παραγωγής»

— Άρθρα 14 και 15

(56) Η Επιτροπή παρατηρεί ότι τα άρθρα 14 και 15 πρέπει να εξεταστούν από κοινού, αφού παρέχουν ανάλογα πλεονεκτήματα σε διαφορετικές κατηγορίες δικαιούχων. Τα δύο άρθρα, σε συνδυασμό, αποκλείουν από τους ενδεχόμενους δικαιούχους διάφορες κατηγορίες επιχειρήσεων:

α) τις νέες επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών άνω των 10 εκατ. ευρώ που λειτουργούν σε όλους τους τομείς εκτός από εκείνους που προβλέπονται στο άρθρο 14 εδάφιο 1 (δηλαδή τον τουριστικό/ξενοδοχειακό τομέα, τον τομέα των πολιτιστικών αγαθών, τον τομέα των γεωργικών προϊόντων και των προϊόντων διατροφής, τον τομέα της τεχνολογίας της πληροφορίας και τον τομέα των βιοτεχνικών επιχειρήσεων),

β) τις νέες επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών κάτω των 10 εκατ. ευρώ που λειτουργούν σε όλους τους τομείς εκτός από εκείνους που προβλέπονται στο άρθρο 14 εδάφιο 2 (δηλαδή τον βιομηχανικό τομέα), ουσιαστικά πρόκειται για επιχειρήσεις του γεωργικού τομέα και του τομέα των υπηρεσιών,

γ) τις ήδη υφιστάμενες επιχειρήσεις του χημικού και πετροχημικού τομέα (άρθρο 15).

(57) Συνεπώς, πρώτον, το μέτρο ευνοεί ορισμένους κλάδους παραγωγής, ιδίως τον τουριστικό/ξενοδοχειακό, των πολιτιστικών αγαθών, των γεωργικών προϊόντων και των προϊόντων διατροφής και της τεχνολογίας της πληροφορίας, στους οποίους όλες οι επιχειρήσεις μπορούν να τύχουν πενταετούς απαλλαγής του IRAP. Δεύτερον, το μέτρο φαίνεται να ευνοεί τις βιομηχανικές επιχειρήσεις, ήδη υφιστάμενες και νέες, με κύκλο εργασιών κάτω των 10 εκατ. ευρώ, εξαιρουμένων εκείνων του χημικού και πετροχημικού τομέα.

(58) Ακόμα και αν οι ιταλικές αρχές απεδείκνυαν ότι στον βιομηχανικό τομέα δεν υπάρχουν νέες επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών άνω των 10 εκατ. ευρώ πλην εκείνων του χημικού και πετροχημικού τομέα, βάσει της πάγιας νομολογίας ([15]) το υπό εξέταση μέτρο θα συνιστούσε επιλεκτικά εφαρμοζόμενο μέτρο που ευνοεί τον προαναφερθέντα παραγωγικό τομέα, αφού η πενταετης απαλλαγή από τον IRAP δεν προβλέπεται για επιχειρήσεις που λειτουργούν σε τομείς διαφορετικούς και τον βιομηχανικό.

(59) Τέλος, το μέτρο φαίνεται να παρέχει επιλεκτικά πλεονέκτημα στις σικελικές εταιρείες, από τη στιγμή που μόνο οι επιχειρήσεις που υπόκεινται σε φόρο και έχουν, σωρευτικά, επίσημη, διοικητική και λειτουργική έδρα στη Σικελία είναι επιλέξιμες για το πλεονέκτημα του καθεστώτος. Τούτο δεν φαίνεται να ισχύει για όλες τις επιχειρήσεις που ασκούν παραγωγικές ή εμπορικές δραστηριότητες στη Σικελία και που υπόκεινται στον IRAP γι' αυτές τις δραστηριότητες.

— *Άρθρο 16 Ευρωμεσογειακό Κέντρο χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και ασφαλίσεων*

(60) Η Επιτροπή παρατηρεί ότι το άρθρο 16 χορηγεί επιλεκτικά πλεονεκτήματα, στο μέτρο που μόνο ορισμένες επιχειρήσεις είναι επιλέξιμες να τύχουν του οφέλους. Πράγματι, τα πλεονεκτήματα αφορούν μόνο τις ασφαλιστικές και χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις που έχουν άδεια να λειτουργούν στο Κέντρο. Συνεπώς, το μέτρο αποκλείει τις εταιρείες που συγκεντρώνουν κεφάλαια στις διεθνείς αγορές για να τα επενδύσουν στις χώρες που αναφέρονται στην υποσημείωση της σελίδας 7, των οποίων οι δραστηριότητες με αυτές τις χώρες δεν πραγματοποιούνται στα πλαίσια του Κέντρου.

([15]) Βλέπε για παράδειγμα, την υπόθεση C-143/99 Adria-Wien Pipeline GmbH and Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke GmbH εναντίον Finanzlandesdirektion für Kärnten, Συλλογή 2001, σ. I-08365 που αφορά την επιστροφή χρημάτων μόνο στις επιχειρήσεις που παράγουν υλικά αγαθά.

(61) Επίσης, το μέτρο εφαρμόζεται επιλεκτικά δεδομένου ότι αποκλείει τις ασφαλιστικές και χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις που επενδύουν στην Ιταλία και σε άλλες χώρες που δεν περιλαμβάνονται στον πλήρη κατάλογο της υποσημείωσης της σελίδας 7.

(62) Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι το προταθέν μέτρο είναι επιλεκτικό.

Στρέβλωση του ανταγωνισμού και των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών

(63) Σύμφωνα με την πάγια νομολογία ([16]), για να νοθεύσει ένα μέτρο τον ανταγωνισμό αρκεί ο δικαιούχος της ενίσχυσης να ανταγωνίζεται άλλες επιχειρήσεις σε αγορές ανοιχτές στον ανταγωνισμό.

(64) Η Επιτροπή παρατηρεί ότι τα μέτρα του άρθρου 14 και 15 δείχνουν να νοθεύουν τον ανταγωνισμό και να επηρεάζουν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, αφού έχουν ως αποτέλεσμα την ελάφρυνση των δικαιούχων από ένα βάρος το οποίο διαφορετικά θα επωμίζονταν.

(65) Στη συγκεκριμένη περίπτωση, οι δικαιούχοι είναι επιχειρήσεις κάθε μεγέθους που λειτουργούν κυρίως στον βιομηχανικό τομέα, εξαιρουμένων των επιχειρήσεων του χημικού και πετροχημικού τομέα. Επειδή αυτές οι επιχειρήσεις ανταγωνίζονται άλλες επιχειρήσεις σε αγορές ανοιχτές στον ανταγωνισμό, οι απαλλαγές από τον IRAP μπορούν σύμφωνα με όσα ορίζει η πάγια νομολογία να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό και να επηρεάσουν τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές.

(66) Κατ' αναλογία, η Επιτροπή θεωρεί ότι το μέτρο του άρθρου 16 νοθεύει τον ανταγωνισμό και επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Πράγματι, λόγω του χαρακτήρα της δραστηριότητάς τους, οι χρηματοοικονομικές, οι ασφαλιστικές, οι μεσιτικές εταιρείες και οι εταιρείες καταπιστευμάτων ανταγωνίζονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο άλλες επιχειρήσεις.

(67) Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι το προταθέν καθεστώς συνιστά κρατική ενίσχυση.

([16]) Υπόθεση T-214/95 Het Vlaamse Gewest κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-717.

V.3. **Συμβιβάσιμο**

(68) Από τη στιγμή που το μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 πρέπει να αξιολογηθεί το συμβιβάσιμό του σύμφωνα με τις παρεκκλίσεις του άρθρου 87 παράγραφοι 2 και 3 της συνθήκης. Δεν εφαρμόζονται στην παρούσα περίπτωση οι παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφος 2 της συνθήκης σχετικά με τις ενισχύσεις κοινωνικού χαρακτήρα που χορηγούνται σε μεμονωμένους καταναλωτές, τις ενισχύσεις που προορίζονται για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα και τις ενισχύσεις που χορηγούνται προς την οικονομία ορισμένων περιοχών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας. Το μέτρο δεν μπορεί να θεωρηθεί ως σημαντικό σχέδιο κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ούτε προορίζεται να άρει σοβαρή διαταραχή της ιταλικής οικονομίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης. Στο μέτρο δεν μπορεί να εφαρμοσθεί ούτε η παρέκκλιση του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης, σύμφωνα με την οποία οι ενισχύσεις που προορίζονται για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών είναι επιλέξιμες, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον. Τέλος, δεν προορίζεται ούτε και για την προώθηση του πολιτισμού και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς όπως προβλέπεται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της συνθήκης.

(69) Σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) εγκρίνονται οι ενισχύσεις που προορίζονται να προωθήσουν την οικονομική ανάπτυξη περιοχών, στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση. Η Σικελία είναι περιοχή που μπορεί να τύχει αυτης της παρέκκλισης.

(70) Η Επιτροπή, στην απόφασή της για την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας, εξήγησε τους λόγους, που συνοψίζονται στα σημεία 29-50, για τους οποίους αμφέβαλλε κατά πόσο το μέτρο μπορούσε να τύχει της παρέκκλισης που προβλέπεται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης. Επιπλέον, η Επιτροπή αποκλείει το μέτρο που προβλέπει το άρθρο 16 του περιφερειακού νόμου 21/2003 να μπορεί να τύχει της παρέκκλισης του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο β), σύμφωνα με το οποίο επιτρέπονται οι ενισχύσεις που έχουν σκοπό να προωθήσουν την υλοποίηση ενός σημαντικού σχεδίου κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή να άρουν σοβαρή διαταραχή της ιταλικής οικονομίας.

(71) Εν απουσία παρατηρήσεων από μέρους της Ιταλίας ή από τρίτους ενδιαφερόμενους, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι επιβεβαιώνονται αυτές οι αμφιβολίες.

VI. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ**

(72) Η Επιτροπή συμπεραίνει ότι το μέτρο που κοινοποιήθηκε από την Ιταλία, όπως εκτίθεται στα σημεία 10-28 ανωτέρω, δεν είναι συμβιβάσιμο με την κοινή αγορά, δεν μπορεί να εφαρμοστεί σ' αυτό καμία από τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται από τη συνθήκη ΕΚ και, συνεπώς, πρέπει να απαγορευτεί. Σύμφωνα με τις ιταλικές αρχές, το μέτρο δεν εφαρμόστηκε και συνεπώς δεν είναι αναγκαία η κατάργησή του,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το καθεστώς ενισχύσεων που η Ιταλία προτίθεται να θέσει σε εφαρμογή μέσω των άρθρων 14, 15 και 16 του νόμου αριθ. 21/2003 της Περιφέρειας της Σικελίας συνιστά κρατική ενίσχυση.

Η ενίσχυση που αναφέρεται στο ανωτέρω εδάφιο δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά και δεν μπορεί να χορηγηθεί.

Άρθρο 2

Η Ιταλία πληροφορεί την Επιτροπή, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία γνωστοποίησης της παρούσας απόφασης, σχετικά με τα μέτρα που έχει θεσπίσει προς συμμόρφωση.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 7 Φεβρουαρίου 2007.

Για την Επιτροπή

Neelie KROES

Μέλος της Επιτροπής